

استعلام:

ماده 96 قانون اجرای احکام مدنی مقرر می‌دارد: از حقوق و مزایای کارکنان سازمان‌ها و موسسات دولتی یا وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها و شرکت‌ها و بنگاه‌های خصوصی و نظایر آن در صورتی که دارای زن یا فرزند باشند ربع والا- ثلث حقوق توقیف می‌شود و همچنین تبصره 1 ماده منکور مقرر می‌دارد توقیف و کسر یک چهارم حقوق بازنشستگی یا وظیفه افراد موضوع این ماده جایز است مشروط بر این که دین مربوط به شخص بازنشسته یا وظیفه بگیر باشد. 2- در برخی از احکام صادره توسط مراجع قضایی در خصوص نفقه و مهریه درصدی از حقوق جهت کسر تعیین می‌گردد علیهذا با امعان نظر به مراتب معنونه سوال مطروحه این است که: الف) اگر مراجع قضایی رأی مبنی بر کسر درصدی از حقوق صادر نماید مبلغ بدهی و مدت کسر از حقوق نیز مشخص نباشد آیا این رأی قابلیت اجرا دارد یا خیر؟ آیا هر سال با افزایش حقوق بازنشسته نیاز به تمدید و صدور رأی جدید می‌باشد؟ ب) طبق قوانین نیروهای مسلح فرزند نکور تا سن 20 سال و در صورت اشتغال به تحصیل تا 25 سال و فرزند انث در صورت عدم ازدواج و اشتغال تحت تکفل می‌باشند اگر محکوم‌علیه فرزندی خارج از سن کفالت داشته باشد آیا نفقه به او تعلق می‌گیرد و حکم صادره در خصوص کسر نفقه باید اجرا گردد؟ ج) اگر فردی با علم و آگاهی کامل اقدام به دریافت تسهیلات یا کالای اقساطی نماید یا ضمانت تسهیلات شخص دیگری را بر عهده گیرد در هر دو صورت به سازمان‌ها، بانک‌ها، فروشگاه‌ها موسسات مالی و اعتباری و... با تکمیل فرم وکالت کسر از حقوق به عنوان تسهیلات گیرنده یا ضامن اجازه و رضایت قبلی خویش را جهت کسر و برداشت از حقوق خود اعلام نماید آیا دادگاه قبل از اقدام به صدور رأی به استناد توافق طرفین مبنی بر کسر نفقه بابت فرزندان و همسر باید نسبت به بدهی‌های محکوم‌علیه مطلع بوده و از سازمان مربوطه استعلام نماید و اگر دادگاه بدون اطلاع به تعهدات قبلی محکوم‌علیه اقدام به صدور رأی نماید آیا در این صورت حکم دادگاه نسبت به بدهی‌های دیگر محکوم‌علیه در اولیت قرار می‌گیرد یا خیر؟ خواهشمند است دستور فرمایید درخصوص موضوع مطروحه بررسی و اعلام نظر نموده و مراتب را جهت ارشاد و راهنمایی در کوتاهترین زمان ممکن به این سازمان اعلام و ارسال فرمایند. /ع

پاسخ:

الف- اولاً، ماده 47 قانون حمایت خانواده مصوب 1/12/1391، مقرر می‌دارد: «... دادگاه در صورت درخواست زن یا سایر اشخاص واجب‌النفقه، میزان و ترتیب پرداخت نفقه آنان را تعیین می‌کند...»؛ بنابراین هرگاه حکم دادگاه در اجرای ماده یاد شده باشد، باید طبق دستور دادگاه به میزانی که مقرر کرده است، از حقوق کارمند کسر شود و این امر از شمول ماده 96 قانون اجرای احکام مدنی مصوب 1356 خارج است. ثانیاً، حکم منکور در ماده 47 قانون صدر النکر صرفاً راجع به نفقه است و به دیون دیگر از جمله مهریه قابل تسری نیست. ثالثاً، رأی دادگاه که در اجرای ماده 47 قانون یاد شده صادر شده و برای آن مدتی تعیین نشده است، مادام که رأیی بر خلاف آن صادر نشده است، به قوت خود باقی است. ب- وفق ماده 1197 قانون مدنی «کسی مستحق نفقه است که ندار بوده و نتواند به وسیله اشتغال به شغلی و سایر معیشت خود را فراهم کند»؛ بنابراین تکلیف به پرداخت نفقه اقارب مادام که منفق دارا و منفق علیه ندار است، ادامه دارد و این امر ارتباطی به مقررات استخدامی ناظر به افراد تحت تکفل ندارد. ج- در مواردی که دادگاه وفق ماده 47 قانون صدر النکر رأی صادر کرده است، این رأی بدون لحاظ مبلغی که بابت اقساط بنابر درخواست مستخدم از حقوق وی کسر می‌شود (پس از کسر کسور قانونی) محاسبه می‌شود، مگر آن که دادگاه به نحو دیگری مقرر کرده باشد.